

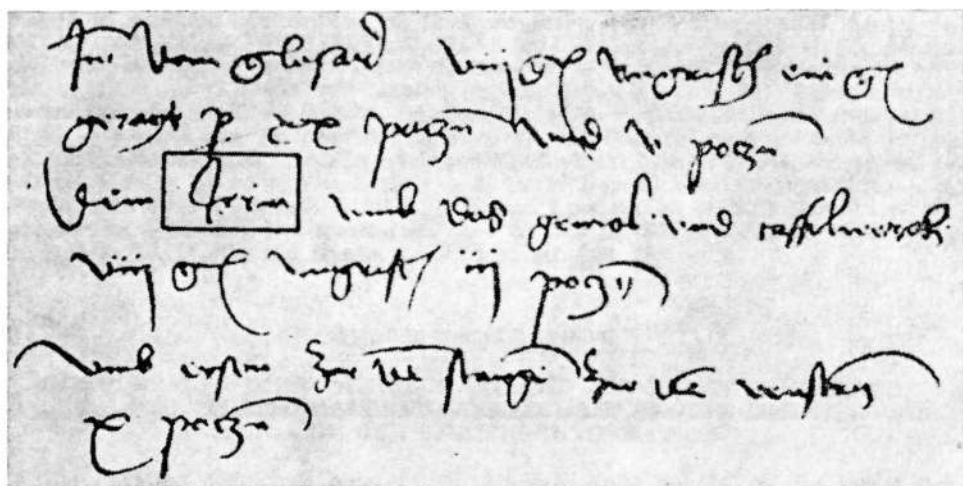
UPODOBITVE SV. KRIŠTOFA — DELA SLIKARJA JERNEJA IZ LOKE

Slikar Jernej iz Loke, verjetno loški meščan,¹ se omenja v do danes znanih virih dvakrat. Prvič je omenjen kot Jerni² (sl. 1) v rokopisu med izdatki pri zidanju cerkve z naslovom: *Registrum ecclesiae S. Jacobi in Chrib³ inchoatum anno Domini 1522.*⁴ Drugič pa se navaja med pričami kot *Bartholomaeus pictor de Loch* v oporoki vikarja Klementa Bernarda Naistotha, umrlega leta 1531 v Št. Petru v Benečiji.⁵

Jernej je krasil sakralno in profano arhitekturo. Njegove stenske slike so ohranjene na Loškem in drugje na Gorenjskem,⁶ Tolminskem ter v Beneški Sloveniji. Po pisanih virih in datiranih delih (sv. Danijel pri Volčah 1526,⁷ sv. Ožbolt pri Škofji Loki 1534,⁸ sv. Marija Magdalena z Broda v Bohinju⁹ 1534,¹⁰ Marijino rojstvo v Policah pri Sentviški gori 1536¹¹ in sv. Lucija v Kravarju nad Šentlenartom 1536¹² je deloval v prvi polovici XVI. stoletja.

Namen pričujočega sestavka je obdelava slikarske kompozicije, ikonografsko zelo obogatene upodobitve sv. Krištofa, delo Jerneja iz Loke, in idejne predloge za to kompozicijo, katero je prevzel po sliki sv. Krištofa, ki je naslikan na glavni fasadi župne cerkve sv. Petra v Radovljici.¹³

Sv. Krištof je krščanski svetnik — mučenec. Njegova upodobitev izhaja iz latinskega imena *Christophorus*, kar pomeni nosilec Kristusa. Proti koncu 13. stoletja je zapisal Jakob de Voragine v Delih svetnikov legendo o sv. Krištofu,¹⁴ po kateri so umetniki upodabljali svetnika.¹⁵ Tudi v našem stenskem slikarstvu

Sl. 1. List iz rokopisa: »Registrum ecclesiae S. Jacobi in Chrib inchoatum anno Domini 1522«, z uokvirjenim slikarjevim imenom Jerni (povzeto po F. Steletu)

so po legendi o njem, na zunanjih stenah cerkva,¹⁶ posebno v 14., 15. in 16. stoletju, številne upodobitve.

Vzrok za to je bilo močno srednjeveško verovanje in s tem svetnikova izredna priljubljenost med ljudstvom zaradi razširjene vere, da vernik, ki bo zjutraj pobožno pogledal na svetnikovo podobo, ne bo umrl nenadne smrti.

Da bi vaščani (ali meščani) bolje videli sv. Krištofa (in po legendi o njem), so ga slikarji upodabljali kot orjaka. Vedno je bil naslikan na tisti zunanji steni cerkve (na nekaterih spomenikih v vsej višini), ki je bila najbolj opazna iz vasi.¹⁷ Verniki so namreč po razširjeni veri o njegovi moči nad smrtjo, prinesli zjutraj težke bolnike iz hiš, da so lahko videli svetnika v upanju, da jih bo ta dan obvaroval nepredvidene smrti.¹⁸

Veliko ljudsko zaupanje v njegovo moč izpričujejo tudi razni napisni trakovi, ki spremljajo njegovo upodobitev. Med temi je zelo pričevalen napis na freski sv. Krištofa na Žalah v Kamniku. Napis je posnet po srednjeveškem latinskem besedilu in pravi: »Sveti Krištof, ti imaš toliko čednosti, da kdor te zjutraj pogleda, se ponoči lahko razveseljuje, da ne bo zahrbtno ubit in nagla smrt ga ne bo zadela, kajti ti imaš edini med svetniki naslov velikana.«¹⁹

Srednjeveški slikarji so upodabljali sv. Krištofa, kot smo omenili že poprej, po že znani legendi. Vendar so nekateri dodajali k njegovi upodobitvi še druge svetnike (svetnice) in prizore, katerih ne omenja legenda. Tako spremljajo v nekaterih primerih slike sv. Krištofa upodobitve drugih svetnikov, prizor Križanega z Marijo in Jezusom pod križem, angeli, razna fantastična vodna bitja in druge slike. Vse tako ikonografsko obogatene prizore sv. Krištofa so naslikali slikarji po svojih osnutkih, nastali so na željo naročnikov, lahko so votivnega značaja, ali pa je upodobljen patron cerkve (sv. Lenart v Bodeščaj). Zaradi teh slikarskih dodatkov se upodobitve sv. Krištofa med seboj razlikujejo. Imajo pa skupno stično točko v tem, da je pri vseh upodobitvah dominantna svetnik, ki stoji v reki, katera mu sega do kolen, na rami pa ima otroka (malega Jezusa).

Kompozicijsko in ikonografsko je upodobitev sv. Krištofa naslednja:

1. Sv. Krištof je naslikan v večini primerov en face in stoji statično v vodi (od sredine 15. stol. so nekatere njegove upodobitve bolj razgibane), ki mu sega do kolen. Svetnik je upodobljen v vseh primerih brez pokrivala na glavi.²⁰

2. Jezus je upodobljen kot otrok in sedi na rami brodnika Krištofa. Z eno roko se opriema svetnikovih las (v nekaterih upodobitvah glave). V drugi roki skoraj vedno drži zemeljsko oblo (v nekaterih primerih je brez oble in z roko blagoslavlja). Zemeljska obla ponazarja svet.

3. Cvetoče drevo ali drevo s sadeži. V našem ohranjenem spomeniškem gradivu je sv. Krištof v večini primerov upodobljen z drevesom v roki. Drevo je naslikano s koreninami in je upognjeno zaradi svetnikove moči in teže. Po legendi je imel svetnik v roki drog, katerega je na ukaz Jezusa po prehodu čez reko zasadil v zemljo. Drog je drugi dan ozelenel in zacvetel kot dokaz, da je svetnik res nosil otroka (Jezusa).

4. Puščavnik s svetilko v roki in cerkvijo v ozadju. Po legendi o svetniku puščavnik ni sodeloval ob Jezusovem prehodu čez reko. Vendar upodabljajo nekateri slikarji puščavnika s svetilko zato, da s tem nakazujejo čas dogodka, saj je Krištof nesel Jezusa čez reko ponoči.

5. V vodi ob nogah sv. Krištofa so na nekaterih njegovih slikah naslikane fantastične vodne živali kot riba Faronika²¹ ali bitja iz starogrške mitologije

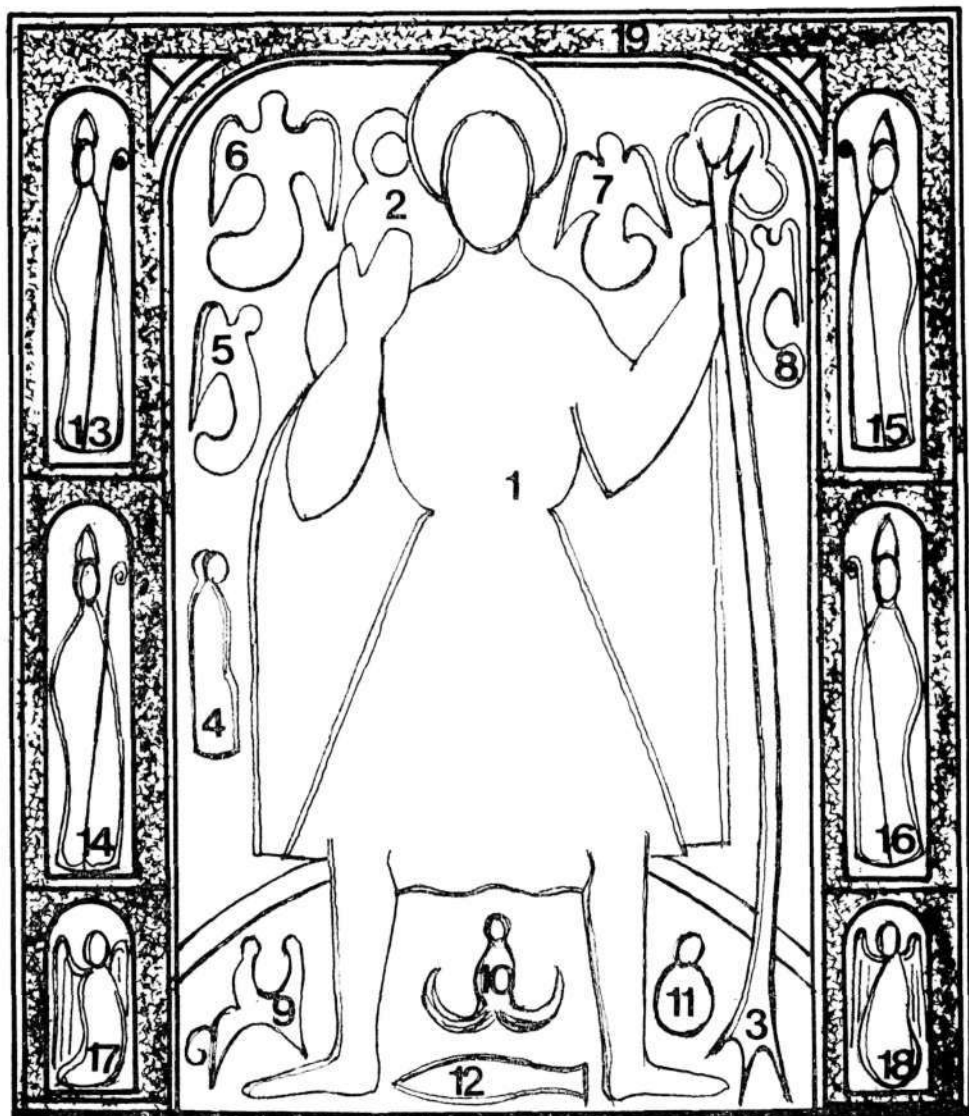
Sl. 2. Sv. Krištof, cerkev na Brodu v Bohinju

Sl. 3. Sv. Krištof, cerkev v Valterskem Vrhu v Poljanski dolini

kot Kentaver²² ter Jona, prerok iz stare zaveze.²³ Vseh teh upodobitev ne ome-
nja legenda o svetniku in so plod srednjeveške mistike ter predstavljajo temne
strani v človeškem življenju.

Od vseh upodobitev sv. Krištofa v našem srednjeveškem stenskem slikar-
stvu so ikonografsko najbogatejše slikarske kompozicije sv. Krištofa, delo Jer-
neja iz Loke. Te so ohranjene v večjem številu in po rokopisnih značilnostih
potrjujejo njegovo avtorstvo. Jernejevi dobro ohranjeni kompoziciji sv. Krištofa

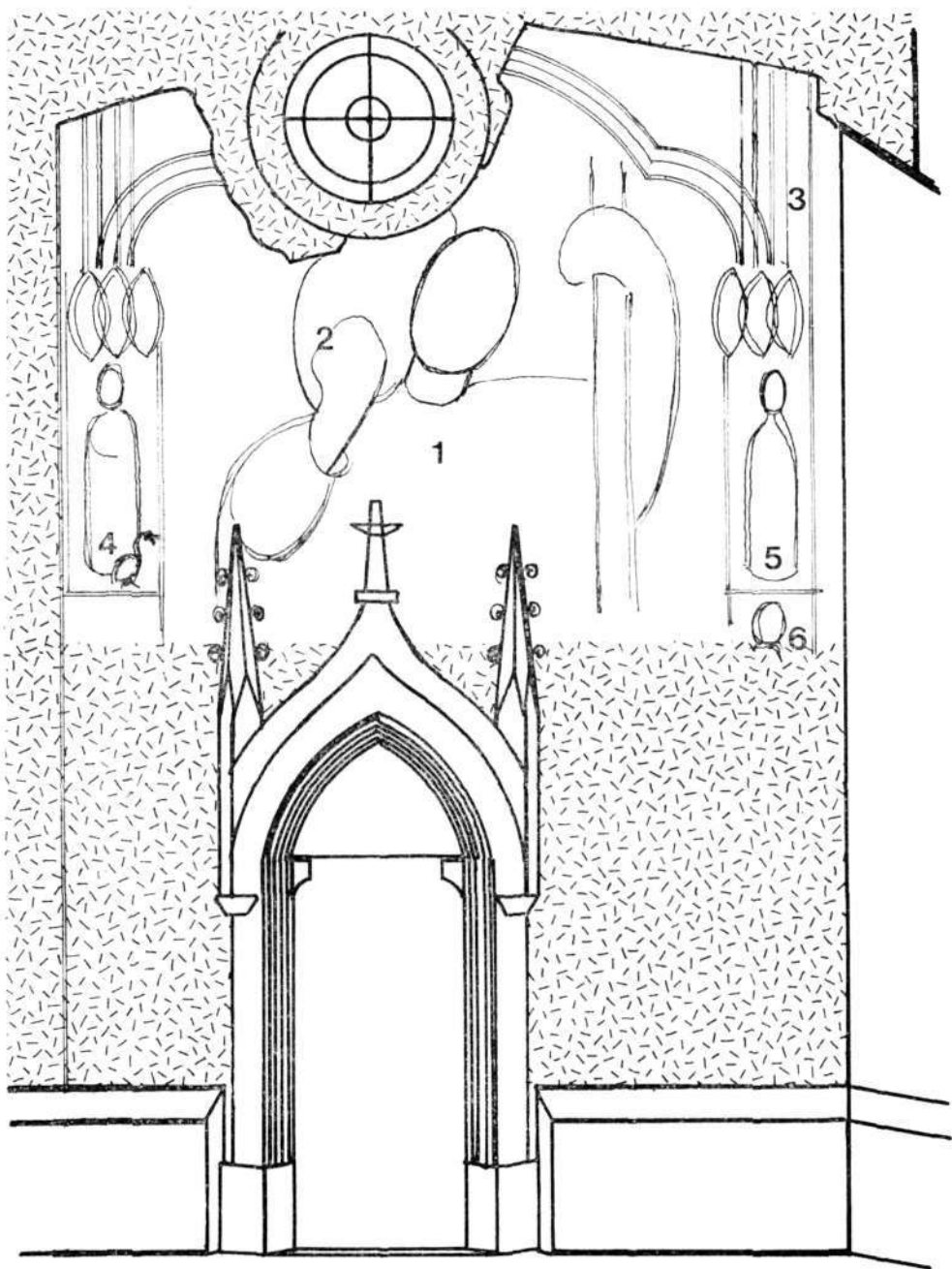
Priloga 1: sv. Krištof (1); otrok — Jezus (2); drevo (3); puščavnik s svetilko, v ozadju cerk-
vica (4); angeli (5, 6, 7, 8); kentaver z golo žensko na hrbtu (9); riba Faronika (10); klečeči
moški — grešnik? (11); Jona na ribi (12); sv. škofje (13, 14, 15, 16); klečeča angela (17, 18); arh-
teturtni okvir z nišami (19)

sta Krištof, ki je naslikan na južni zunanji steni prezbitarija cerkve Marije Magdalene na Brodu v Bohinju iz leta 1534 (sl. 2) in Krištof, ki je naslikan na južni steni prezbitarija cerkve sv. Filipa in Jakoba v Valterskem Vrhu v Poljanski dolini (sl. 3).²⁴ Slabše ohranjeni Jernejevi Krištofi (ali ohranjeni samo v fragmentih) so: na steni ladje sv. Janeza v Bohinju, pod streho kasneje prizidane zakristije cerkve sv. Petra nad Begunjami na Gorenjskem²⁵ in cerkvi sv. Tomaža v Brodeh v Poljanski dolini.

Kot primer ikonografskega dopolnila Jernejevih upodobitev Krištofa bomo opisali slikarsko kompozicijo sv. Krištofa, ki je naslikana na južni steni prezbitarija cerkve sv. Filipa in Jakoba v Valterskem Vrhu v Poljanski dolini (sl. 3). Jernej je tu naslikal na južno zunanjo steno prezbitarija arhitekturni okvir z nišami tako, da je glavni dogodek vkomponiran v okvir, ki ga dopolnjujejo desno in levo po tri niše (priloga 1). Sv. Krištof z otrokom (Jezusom) na ramenu in drevesom v roki stoji frontalno ter je naslikan v sredini okvira. Pod njegovimi koleno je segmentno zaključeno polje. S segmentom Jernej poudarja višino reke in uokvirja vodni svet, v katerem živijo: kentaver, riba Faronika, prerok Jona in klečeča figura moškega (grešnika?). Vsi upodobljeni pa simbolizirajo nesrečo. Na desni strani svetnika je v višini njegovega pasu naslikan puščavnik, s svetilko in cerkvico v ozadju. Ob svetnikovi glavi lebdijo na nebu desno in levo angeli. Z njimi Jernej poudarja Krištofovo velikost in svetost dogodka. Kompozicijo upodobitve sv. Krištofa pa je Jernej ikonografsko obogatil tako, da je naslikal na desni in levi strani v arhitekturo niše po dva sv. škofa (na Brodu v Bohinju svetnici in svetnika, med njimi svojega patrona sv. Jerneja)

Sl. 4. Delno odkrita freska sv. Krištofa na župni cerkvi v Radovljici

Priloga 2: sv. Krištof (1); otrok — Jezus (2); arhitekturni okvir z nišami (3); sv. Martin (4); svetnik? (5); del niše in barvnih lis (6)

in pod njimi klečeča angela. Predlogo za tako ikonografsko obogateno kompozicijsko upodobitev sv. Krištofa je Jernej našel, kot smo omenili že poprej, na freski sv. Krištofa, ki je naslikana na fasadi župne cerkve v Radovljici. Ta slikarska kompozicija sv. Krištofa je nastala leta 1495 in pomeni do takrat ikonografsko osamljen primer v našem srednjeveškem slikarstvu.²⁶ Verjetno je Jernej na poti, da bi poslikal cerkev sv. Janeza v Bohinju, videl sliko sv. Krištofa v Radovljici. Taka ikonografska obogatitev prizora sv. Krištofa je Jerneju ugajala ter ustrezala (verjetno je ugajala tudi naročnikom), zato je kompozicijo v celoti idejno sprejel.

Skoraj osem metrov visoko slikarsko kompozicijo sv. Krištofa v Radovljici je naslikal odličen anonimen slikar, katerega delo je v našem srednjeveškem stenskem slikarstvu osamljeno. Freska je bila močno poškodovana ob obnovi cerkvene fasade v 19. stoletju. Vendar je bila še pred leti in ob samem restavri-

Sl. 5. Sv. Krištof, župna cerkev sv. Petra v Radovljici (danes)

ranju toliko ohranjena, da se je dala izluščiti rekonstrukcija slikarske kompozicije ikonografske upodobitve sv. Krištofa (sl. 4).²⁷ Anonimni slikar je naslikal na glavno cerkveno fasado arhitekturni okvir z gotskimi stavbnimi elementi (priloga 2). V sredino velikega okvira je postavil Krištofa z otrokom (Jezusom) na rami in z drogom v levici. Na svetnikovi desni in levi strani so niše, z naslikanimi svetniki (svetnicami?). V tej upodobitvi je ohranjena gornja niša na desni strani sv. Krištofa s sv. Martinom in gornja niša na levici svetnika, v kateri je neznan svetnik. Pod njim je bil del srednje niše z barvnimi lisami (sl. 5).²⁸

Če primerjamo ikonografske in kompozicijske upodobitve sv. Krištofov Jerneja iz Loke, z delom anonimnega slikarja iz Radovljice, vidimo popolno idejno sorodnost v gradnji kompozicije in ikonografskem izročilu. V obeh primerih je enaka razporeditev svetnikov (svetnice) in sistem gradnje osnovne arhitekturne kompozicije. Razlikujeta pa se po upodobljenih svetnikih (svetnicah) in arhitekturnih členih gradnje kompozicije z nišami. Razlika je tudi v moči izraza in kvaliteti slikanja upodobljenega Krištofa, saj je delo anonimnega slikarja iz Radovljice kvalitetnejše.

Jernejevo obrtniško znanje je solidno. Njegovi fresko ometi so pri upodobitvi sv. Krištofov tanki in med seboj povezani tako, da omet ni postal podklobučen. Vendar je zaznavno, da Jernej ne uporablja na zunanjsčini po klasični metodi o fresko ometih pet plasti kot: prvi omet, vezalec, hrapavec, gladilec in gladilec, temveč samo tri omete. Tako je na primer sv. Krištof na Brodu v Bohinju slikan na nekaterih mestih na nezravnano, grbasto površino. Modelacija obrazov in barvna skala sta pri Jerneju poenostavljena in skromna. Obrazi so šablonski in modelirani s široko potezo čopiča. Barvno skalo njegovih Krištofov sestavljajo rjava, rumena in zelena barva s svojimi odtenki.

Sklepi

Jernej iz Loke je kot zadnji predstavnik srednjeveške slikarske tradicije upodabljal ikonografsko najbogatejše slikarske kompozicije sv. Krištofa v slovenskem stenskem slikarstvu.

Motiv za tako ikonografsko obogateno kompozicijo sv. Krištofa je povzel po že omenjeni zidni sliki svetnika, ki je naslikana na fasadi župne cerkve v Radovljici.

Za upodobitev svetnikove kompozicije se je Jernej zaradi velikega formata stene in ker tehnika ne dovoljuje slikarske korekture, posluževal kartona in sorazmerja ali proporca glave proti telesu 1 : 6.

Vse Jernejeve kompozicije sv. Krištofa so skoraj enake. Razlikujejo se v tem, da so v stranskih nišah naslikani samo svetniki (ali svetnice in svetniki), po številu naslikanih angelov in prisotnosti napisnega traku. Obraz sv. Krištofa in obrazi angelov so v vseh upodobitvah skoraj patronsko shematični.

Čeprav je Jernej slikal kompozicije sv. Krištofa v času renesanse, so vsi njegovi svetniki upodobljeni statično, togo, tako, kot so jih slikali slikarji v zgodnjih obdobjih.

1. Jernejevo bivanje v Škofji Loki izpričuje veliko število njegovih ohranjenih del — spomenikov stenskega slikarstva, ki so na ozemlju nekdanjega Loškega gospostva. Te stenske slike so danes odkrite ali (samo sondirane) in so: na sakralnih spomenikih: sv. Andrej nad Zmincem, sv. Peter v Bodovljah, sv. Lovrenc pod Lubnikom, sv. Tomaž v Brodeh, sv. Florjan na Bukovici, sv. Miklavž na Godešču, sv. Ožbolt nad Zmincem, sv. Janez Krstnik na Suhu in sv. Filip in Jakob v Valterškem Vrhu. Na profanih spomenikih: Podvrh nad Poljanami, hišna št. 2; na pročelju kmečke hiše je freska (ikonografski opis in fot. G. Makarovič, *Slovenska ljudska umetnost*, Ljubljana 1981, str. 64). Stara Loka, hišna št. 50; hiša je podrtá, sneti pa sta freski s prizorom: Jezusovo rojstvo in Oljska gora (podrobni opis, F. Stele, Slikar Jernej iz Loke, *Glasnik Muzejskega društva Slovenije*, 4—6, 1924-25, str. 28.

2. F. Stele, *n. d.*, str. 25.

3. Patrocinijske cerkve je spremenjen. Sedaj se imenuje cerkev sv. Filipa in Jakoba.

4. Register je v župnijskem arhivu Škofja Loka našel F. Stele. Omenja ga v razpravi, ki je v navedenem Glasniku Muzejskega društva. Register nato še navaja I. Veider, kaplan v Škofji Loki, v sestavku: »Novo odkrite freske Jerneja iz Loke iz let. 1534—40, pri svetem Filipu in Jakobu v Hribih, Slovenec, 30. avgust, 1929, št. 5; danes ni znano nahajališče tega Registra.

5. S. Rutar, *Beneška Slovenija*, Ljubljana 1899, str. 33 (citát po *Pagine Friulane*, VI, 133).

6. Jernejevo delo sta tudi novo odkriti freski, ki sta naslikani nad menzama stranskih oltarjev v ladji podružne cerkve sv. Jurija iz Bistrice nad Tržičem.

7. Bele, Cerkvica sv. Daniela pri Volčah, *Jadranski almanah* za l. 1924. Cerkev in freske so bile v prvi svetovni vojni domala uničene.

8. F. Stele, Slikar Jernej iz Loke, *n. d.*, str. 28.

9. F. Stele, *Slikarstvo v Sloveniji od 12. do 16. stoletja*, Ljubljana 1969, str. 94, pomotoma pripominja, da sta v cerkvi sv. Katarine na Brodu v Bohinju v prezbitერიju dva prizora iz legende o sv. Katarini. Pravilno, v cerkvi Marije Magdalene na Brodu v Bohinju je samo prizor iz mučenja sv. Katarine, ki je naslikan na južni steni prezbitერიja.

10. Letnica 1534 je levo nad napisnim trakom. Odkril jo je leta 1966 avtor tega sestavka.

11. *Krajevni leksikon Slovenije*, I. knjiga, Ljubljana 1968, str. 77.

12. E. Cevc, Stavbar Andrej in slikar Jernej iz Loke v Beneški Sloveniji, *Loški razgledi* 7, 1960, str. 102—103.

13. Cerkev sv. Marjete na Gradišču (občina Domžale) ima pod streho kasneje prizidane zakristije na zunanji južni steni prezbitერიja fresko sv. Krištofa, naslikano v dvajsetih letih 16. stoletja. Freska je fragmentalno ohranjena samo pod zakristijski streho. Vidna je doprsna figura sv. Krištofa z Jezuščkom na rami. Okoli svetnika je bila naslikana gotska arhitektura z nišami, v katerih so bili svetniki. Danes sta ohranjeni samo dve naslikani niši na svetnikovi desni strani; v zgornji je naslikana sv. Helena, v spodnji sv. Lovrenc. Po kompoziciji spominja ta upodobitev svetnika na upodobitev sv. Krištofa, ki je naslikan na fasadi župne cerkve v Radovljici.

14. M. Zadnikar, *Med umetnostnimi spomeniki na Slovenskem Koroškem*, Celje 1979, str. 145.

15. F. Jaklič, Sveti Krištof, mučenec, *Življenje svetnikov*, tretji del, julij, avgust, september, Celje 1934, str. 142—144. Legenda pripoveduje, da se je Krištof pred krstom za pokoro po naročilu puščavnika nastanil ob deroči reki in čez njo vozil s splavom ali nosil romarje in popotnike. Nekoč se mu ponoči prikaže Jezus kot otrok s prošnjo, naj ga ponese čez reko. Krištof vstane, si dene otroka (Jezusa) na ramo in odkoraka k reki, opirajoč se na drog, da jo prebrodi. Ko je v sredini reke, se začudi, da je otrok vedno težji. O tem glasno razmišlja, saj se mu dozdeva, da nosi na rami ves svet. Otrok (Jezus) mu na njegovo glasno modrovanje pove, da nosi več kot ves svet, nosi namreč tistega, ki ga je ustvaril — Jezusa Kristusa. Nato ukaže, naj Krištof zasadi svoj drog v zemljo, ki bo kot dokaz, da ga je res nosil, ozelenel, in odide. Krištof prebreme reko in izpolni naročilo. Drugi dan je drog ozelenel in zacvetel. Zaradi te legende je sv. Krištof zavetnik čolnarjev in splavarjev, romarjev in popotnikov, nosačev in voznikov, zavetnik umirajočih in

eden izmed 14 priprošnjikov v sili. Zavoljo ozelenele palice je tudi priprošnjik za vrtnarje. Za svojega zaščitnika so ga izbrali tudi vozniki avtomobilov.

16. Redkeje je sv. Krištof naslikan v cerkveni notranjščini. V našem gradivu sta znani dve upodobitvi: sv. Krištof, ki je upodobljen na južni steni pod korom (okrog 1420) v cerkvi na Ptujski gori in na severni steni prezbiterija (1522) v cerkvi sv. Luke v Spodnjih Praprečah pri Lukovici.

17. S tem, da so upodabljali srednjeveški slikarji sv. Krištofa na tisto zunanjo steno cerkve, ki je bila najbolj vidna iz vasi, se odpira tudi vprašanje — vloga svetnikove upodobitve na urbanistično oblikovanje — razvoj srednjeveškega zaselka, vasi in s tem povezana, poudarjena dominantna — cerkev.

18. F. Stele, *Slikarstvo v Sloveniji...*, str. 25.

19. F. Stele, *Slikarstvo v Sloveniji...*, str. 24—25.

20. Podobno vlogo kot sv. Krištof, zavetnik čolnarjev in splavarjev, ima v starogrški mitologiji brodnik Haron z razliko, da on prevaža s čolnom duše umrlih čez reko Aheron.

21. Riba Faronika je upodobljena kot ženska, ki ima od pasu navzdol trup ribe z dvojnimi repom, katerega si pridržuje z rokama. Po ljudskem verovanju bo ves svet potopljen zaradi udarca, če izpusti rep.

22. Kentaver je mitološko bitje, ki ima konjsko telo in moško oprsje. Jernej ga je upodobil z golo žensko na trupu. V krščanski umetnosti pomeni ta prizor greh prešuštva.

23. Jona je prerok stare zaveze in eden od najstarejših motivov krščanske ikonografije. Upodabljali so ga z ribo. V našem primeru pomeni neizpolnjevanje Kristusovega naročila.

24. Freska je nastala po že omenjenem arhivskem zapisku po letu 1522 I. Veider pa jo opredeljuje v sestavku *Novo odkrite freske...* v leto 1534—1540.

25. F. Stele datira freske v knjigi *Gotsko stensko slikarstvo*, *Ars Sloveniae*, Ljubljana 1972, str. CXXXIV, okoli leta 1530 do 1540. V. Steska pa pripominja v svojem sestavku, Radovljiška matrikula iz l. 1468, *GMDS*, 1921—23, str. 29, da je bila v nedeljo pred sv. Janezom Krstnikom leta 1523 posvečena cerkev sv. Petra nad Begunjami, čeprav je omenjena v matrikuli že leta 1468. Avtor meni, da so jo takrat prezidali in okrasili s freskami.

26. F. Golob, Radovljica, Umetnostni in urbanistični spomeniki, *Varstvo spomenikov* 12, 1969, str. 126.

27. Freska sv. Krištofa je bila odkrita leta 1966 ob obnovi fasade župne cerkve v Radovljici. Nadaljnje odkrivanje in kitanje poškodovanih površin je naredil avtor tega sestavka pod okriljem Zavoda za spomeniško varstvo Kranj. Barvne retuše (pigment je bil vezan s calatonom) in površinsko zaščito freske s calatonom je izvršil leta 1968 Zavod za spomeniško varstvo SRS. Ob delu samem je o vprašanju ohranitve oziroma zaščite tako velike freske proti raznim vremenskim nepravilnostim na izpostavljeni fasadi, prišlo do dogovora med župnim upraviteljem in avtorjem tega sestavka. Župni upravitelj je bil voljan, da zavaruje restavrirano fresko s primernim nadstreškom. O vsem tem je avtor tega sestavka seznanil odgovorne strokovnjake, ki pa so bili žal drugačnega mnenja. Menili so, da bi s takšnim nadstreškom estetsko okrnili fasado cerkve (fasada je bila v 19. stoletju neprimerno obnovljena. Takrat so vzdali na glavni fasadi dva nova stranska vhoda in okenske odprtine. Ob tej zidavi so tudi uničili spodnji del freske sv. Krištofa) in se s tako zaščito freske niso strinjali. Odločili so, da bodo fresko zaščitili tako, da jo bodo prebrizgali s calatonom. Danes je freska, ki je bila odličan primer našega kasnogotskega stenskega slikarstva (opozarjamo na prelepi obraz sv. Krištofa z izrazom polnim miline) skoraj popolnoma propadla! Od vse upodobitve sv. Krištofa je ostalo to, da je freska odkrita in da so naključvana mesta zakitana.

28. Zahvaljujem se Zavodu za spomeniško varstvo v Kranju in Zavodu za spomeniško varstvo SRS za prijaznost, saj so mi dali svoje najboljše fotografske posnetke restavrirane freske sv. Krištofa v Radovljici. Žal so fotografije tako slabe, da so za objavo neuporabne.

29. Fotografski posnetki: (sl. 2, 3) fototeka Zavoda za spomeniško varstvo SRS; (sl. 4) preslikani pozitiv iz Zavoda za spomeniško varstvo Kranj, delo fot. mojstra S. Habiča in (sl. 1, 5) ter (prilogi 1, 2) so delo avtorja tega sestavka.

Zusammenfassung

DARSTELLUNGEN ST. CHRISTOPHS — WERKE DES MALERS JERNEJ AUS ŠKOFJA LOKA

Der Maler Jernej aus Škofja Loka schmückte sakrale und weltliche Architekturen in der ersten Hälfte des 16. Jh. Seine Wandgemälde haben sich im Gebiet von Škofja Loka und sonst in den Landschaften Gorenjska, Tolminska und Slowenisch Venetien erhalten. Von allen Darstellungen St. Christophs in unserer mittelalterlichen Wandmalerei sind die Arbeiten Jernejs aus Škofja Loka die ikonographisch reichsten Kompositionen. Sie haben sich in größerer Anzahl erhalten: am Presbyterium der Kirche Maria Magdalenas in Brod in Bohinj, an der Kirche St. Philipps und Jakobs im Valterski Vrh im Poljanetale, bei St. Johann in Bohinj, St. Peter über Begunje in Gorenjska und St. Thomas in Brode im Poljanetale. Jernej bereicherte das Bild St. Christophs ikonographisch mit gemalten Engeln, Heiligen und der Rahmenarchitektur mit Nischen. Die Vorlage für ein ikonographisch derart bereichertes kompositorisches Bild St. Christophs übernahm Jernej nach dem Bilde des Heiligen, das im Jahre 1495 an der Hauptfassade der Pfarrkirche St. Peter in Radovljica gemalt worden war.